

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor
Justitie en Veiligheid

datum 15 februari 2022

Betreffende wetsvoorstel:

35869

Wijziging van het Wetboek van Strafvordering ter bevordering van innovatie van verschillende onderwerpen in het kader van de modernisering van het Wetboek van Strafvordering (Innovatiewet Strafvordering)

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 15 februari 2022 aangenomen door de Tweede Kamer.

Voor: SP, GroenLinks, Volt, DENK, PvdA, PvdD, Fractie Den Haan, D66, ChristenUnie, VVD, SGP, Lid Omtzigt, CDA, JA21, BBB, PVV, FVD en Groep Van Haga.

Tegen: BIJ1.

Aangenomen amendementen

Artikel I, artikel 556 eerste lid

20 (Sneller) over een machtiging van de rechter-commissaris voor de eerste drie dagen bij artikel 556

Dit amendement regelt dat bij de inzet van de bevoegdheid uit artikel 556 ook voor de periode van drie dagen een machtiging van de rechter-commissaris nodig is.

De bevoegdheid die artikel 556 in het leven roept, maakt forse inbreuk maken op de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen. De overheid krijgt toegang tot vele persoonlijke gegevens. Die zullen niet alleen betrekking hebben op het leven van verdachte, maar ook de levens van derden waarmee de verdachte communiceert. Dergelijke inbreuken op de privacy rechtvaardigen een stevige toets bij de inzet van deze bevoegdheden. Naar de

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 15 februari 2022

blad 2

mening van indiener wordt daar in dit geval het beste in voorzien door altijd toestemming van de rechter-commissaris te vereisen. Verschillende organisaties, zoals de Nederlandse Orde van Advocaten en Bits of Freedom, hebben zich in de consultatiefase ook op dit standpunt gesteld.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD, Fractie Den Haan, D66, de ChristenUnie, Lid Omtzigt, BBB, FVD en Groep Van Haga.

Artikel I, artikel 556 eerste en tweede lid

12 (Ellian) over verduidelijking van de procedures en termijnen bij toepassing van artikel 556 Sv

In het voorgestelde artikel 556 wordt een regeling geïntroduceerd voor het kennisnemen van nieuwe gegevens na inbeslagneming van een geautomatiseerd werk. De indiener begrijpt het voorstel als volgt. De officier van justitie is, op grond van het eerste lid, zelfstandig bevoegd om de eerste drie dagen na de inbeslagneming te bevelen dat een opsporingsambtenaar kennisneemt van nieuwe berichten die gedurende een periode van drie dagen na de inbeslagneming binnenkomen op het inbeslaggenomen apparaat. Dit bevel kan worden verlengd tot een periode van drie maanden. Verlengen veronderstelt echter dat altijd eerst een bevel door de officier van justitie gegeven zou moeten worden. Anders valt er immers niets te verlengen. De officier van justitie zou echter niet verplicht moeten zijn om het bevel zoals bedoeld in het eerste lid al te geven in die eerste drie dagen. Vooral omdat in veel gevallen niet duidelijk zal zijn of de beveiliging van het inbeslaggenomen genomen geautomatiseerde werk ook ontsleuteld is. Als geen toegang is verkregen tot het geautomatiseerde werk wordt de bevoegdheid van artikel 556 ook niet ingezet. De voorgestelde wetstekst zal naar de mening van indiener om die reden tot onnodige bevelsinflatie leiden. Ook op een later moment moet de officier van justitie kunnen bevelen tot het bedoelde onderzoek. Daarvoor heeft hij echter wel een machtiging van de rechter-commissaris nodig, omdat door de langere periode inmiddels meer gegevens beschikbaar zijn. Het onderzoek kan, na een verkregen machtiging van de rechter-commissaris, gericht zijn op gegevens die in een periode van drie maanden na inbeslagname zijn opgeslagen op het geautomatiseerde werk.

De indiener wil met dit amendement verduidelijken dat niet per se sprake hoeft te zijn van een bevel in de eerste drie dagen na het moment van inbeslagneming. Ook op een later moment kan een bevel worden gegeven. Met dit amendement wordt aldus voorkomen dat de wet zo wordt gelezen dat in de gevallen waarin in de eerste drie dagen geen bevel is gegeven, er daarna geen bevel meer kan worden gegeven. Ook verduidelijkt dit amendement dat indien op een later moment het bevel wordt gegeven, na machtiging door de rechter-commissaris, op welke periode het kennisnemen van binnengekomen berichten dan ziet: namelijk de eerste drie maanden na inbeslagname. Hiermee wordt de reikwijdte en werkbaarheid van de bevoegdheid verduidelijkt en voor de praktijk in belangrijke mate verbeterd.

datum 15 februari 2022

blad 3

De indiener doet met dit amendement ook recht aan diverse adviezen om de termijnen van de bevoegdheden van de bestaande de artikelen 556 en 557 gelijk te houden. Voor artikel 557 is dan ook een vergelijkbaar amendement voorgesteld.

Aangenomen. Voor: GroenLinks, Volt, DENK, de PvdA, Fractie Den Haan, D66, de VVD, de SGP, JA21, BBB, de PVV, FVD en Groep Van Haga.

Artikel I, artikel 556, lid 2a

subamendement 22 (Sneller) over het beperken van de verlenging in amendement 14 tot maximaal zes maanden

Dit subamendement regelt dat de voorgestelde verlenging in het amendement nr. 14 van het lid Ellian in totaal ten hoogste zes maanden mag duren. Indiener acht het namelijk van belang dat de termijn waarvoor het bevel verlengd kan worden niet oneindig is. De bevoegdheid die artikel 556 in het leven roept is zwaar en kan een forse inbreuk maken op de privacy van verdachten. Die inbreuk wordt alleen maar groter naarmate de bevoegdheid langer wordt ingezet. Immers, de hoeveelheid gegevens waarvan kennisgenomen kan worden wordt groter naarmate het bevel tot kennisneming van nieuwe berichten later wordt gegeven of langer wordt verlengd. Deze grotere inbreuk rechtvaardigt een beperking tot maximaal zes maanden.

Dit amendement verduidelijkt voorts dat het mogelijk is dat het bevel op basis van het tweede lid van artikel 556 niet slechts eenmalig voor de maximale duur van drie maanden kan worden gegeven cq. verlengd. Op basis van dit amendement kan dit bevel meermaals worden verlengd binnen de periode van zes maanden. Wel is bij elke verlenging een voorafgegane machtiging van de rechter-commissaris nodig en kan elke verlenging afzonderlijk slechts voor maximaal drie maanden worden bevolen. Die periode kan uiteraard ook een kortere duur hebben. De rechter-commissaris geeft namelijk slechts een machtiging voor de periode die dringend noodzakelijk wordt geacht voor het onderzoek. Het belang van het onderzoek moet daarmee dus niet alleen de verlening of verlenging van het bevel dringend vorderen, maar ook de periode waarvoor dit bevel wordt verleend cq. verlengd.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD, Fractie Den Haan, D66, de ChristenUnie, de VVD, Lid Omtzigt, BBB en FVD.

Artikel I, artikel 556 invoeging lid 2a

14 (Ellian) over de mogelijkheid de termijn voor toepassing van artikel 556 Sv steeds te verlengen met maximaal drie maanden

In het voorgestelde artikel 556, tweede lid, is het mogelijk gemaakt dat de officier van justitie na een daartoe verkregen machtiging van de rechter-commissaris kan bevelen dat de opsporing kennisneemt van gegevens of gegevens vastlegt die gedurende een periode van ten hoogste drie maanden na de inbeslagneming zijn opgeslagen op het geautomatiseerde werk.

datum 15 februari 2022

blad 4

De maximale termijn van drie maanden waarbinnen kennis kan worden genomen van gegevens is in het voorgestelde artikel niet verlengbaar, terwijl er in de opsporingspraktijk wel behoefte bestaat aan het verlengbaar maken van deze termijn omdat het ontsleutelen van het geautomatiseerd bewerkelijk kan zijn. Om die reden stelt de indiener in een nieuw lid voor de termijn als bedoeld in het tweede lid telkens verlengbaar te maken. Dit nieuwe lid maakt duidelijk dat in de gevallen waarin de beveiliging van het geautomatiseerd werk of de ontsluiting van de daarop opgeslagen gegevens de eerste periode niet ongedaan kan worden gemaakt, het bevel telkens kan worden verlengd voor een periode van ten hoogste drie maanden.

Voor de verlenging is een machtiging van de rechter-commissaris noodzakelijk. De rechter-commissaris zal moeten beoordelen of er nog steeds een dringend onderzoeksbelang is dat kennisname van binnenkomende berichten rechtvaardigt. Ook zal dan bijvoorbeeld (nader) gemotiveerd moeten worden of de beveiliging van het geautomatiseerd werk al ongedaan is gemaakt, of dat nog helemaal geen kennis is genomen van binnenkomende gegevens.

De indiener doet met dit amendement ook recht aan diverse adviezen om de termijnen van de bevoegdheden van de bestaande de artikelen 556 en 557 gelijk te houden. Voor artikel 557 is dan ook een vergelijkbaar amendement voorgesteld.

Aangenomen. Voor: GroenLinks, Volt, DENK, de PvdA, Fractie Den Haan, D66, de VVD, de SGP, Lid Omtzigt, JA21, BBB, de PVV en Groep Van Haga.

Artikel 557, eerste lid

21 (Sneller) over een machtiging van de rechter-commissaris voor de eerste drie dagen bij artikel 557

Dit amendement regelt dat bij de inzet van de bevoegdheid uit artikel 557 ook voor de periode van drie dagen een machtiging van de rechter-commissaris nodig is.

De bevoegdheid die artikel 557 in het leven roept, maakt forse inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen. De overheid krijgt toegang tot vele persoonlijke gegevens. Die zullen niet alleen betrekking hebben op het leven van verdachte, maar ook de levens van derden waarmee de verdachte communiceert. Dergelijke inbreuken op de privacy rechtvaardigen een stevige toets bij de inzet van deze bevoegdheden. Naar de mening van indiener wordt daar in dit geval het beste in voorzien door altijd toestemming van de rechter-commissaris te vereisen. Verschillende organisaties, zoals de Nederlandse Orde van Advocaten en Bits of Freedom, hebben zich in de consultatiefase ook op dit standpunt gesteld.

Dit amendement strekt er tevens toe buiten twijfel te stellen dat de bevoegdheid die met artikel 557 in het leven wordt geroepen niet in strijd is met de voorgestelde wijziging van artikel 13 van de Grondwet die een stevigere bescherming van het communicatiegeheim biedt en naar verwachting gedurende de looptijd van onderhavig wetsvoorstel in werking zal treden.

datum 15 februari 2022

blad 5

¹ Kamerstukken II, 2013-14, 33989, nr.2.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD, Fractie Den Haan, D66, de ChristenUnie, Lid Omtzigt, BBB, FVD en Groep Van Haga.

Artikel I, artikel 557

13 (Ellian) over verduidelijking van de procedures en termijnen bij toepassing van artikel 557 Sv

In het voorgestelde artikel 557 wordt een regeling geïntroduceerd voor de netwerkzoeking na inbeslagneming van een geautomatiseerd werk. De indiener begrijpt het voorstel als volgt. De officier van justitie is, op grond van het eerste lid, zelfstandig bevoegd om de eerste drie dagen na de inbeslagneming de netwerkzoeking te bevelen. Dit bevel kan worden verlengd tot een periode van drie maanden. Verlengen veronderstelt echter dat altijd eerst een bevel door de officier van justitie gegeven zou moeten worden. Anders valt er immers niets te verlengen. De officier van justitie zou echter niet verplicht moeten zijn om het bevel zoals bedoeld in het eerste lid al te geven in die eerste drie dagen. Vooral omdat in veel gevallen niet duidelijk zal zijn of de beveiliging van het inbeslaggenomen genomen geautomatiseerde werk ook ontsleuteld is. Als geen toegang is verkregen tot het geautomatiseerde werk wordt de bevoegdheid van artikel 557 ook niet ingezet. Eerst is toegang tot het geautomatiseerd werk nodig om te kunnen constateren dat relevante gegevens elders zijn opgeslagen. Vervolgens moet ook nog toegang zijn verkregen tot het netwerk. De officier van justitie kan de eerste drie dagen na inbeslagname van een geautomatiseerd werk al een bevel laten geven voor het inzetten van de bevoegdheid van artikel 557, terwijl vaak helemaal niet duidelijk zal zijn of deze bevoegdheid al kan worden ingezet. Dit komt indiener daarom niet zinnig over en zal tot onnodige bevelsinflatie leiden. Zodoende moet de officier van justitie ook indien de eerste drie dagen het bevel niet is gegeven, het bevel later kunnen geven. Daarvoor heeft hij echter wel een machtiging van de rechter-commissaris nodig, omdat door de langere periode inmiddels meer gegevens beschikbaar zijn. Het onderzoek kan, na een verkregen machtiging van de rechter-commissaris, gericht zijn op gegevens die in een periode van drie maanden na inbeslagname zijn opgeslagen op het geautomatiseerde werk.

De indiener wil met dit amendement verduidelijken dat er niet per se sprake hoeft te zijn van een bevel in de eerste drie dagen na het moment van inbeslagneming. Ook op een later moment kan het een bevel worden gegeven. Met dit amendement wordt aldus voorkomen dat de wet zo wordt gelezen dat in de gevallen waarin in de eerste drie dagen geen bevel is gegeven er daarna geen bevel kan worden gegeven. Ook verduidelijkt dit amendement dat indien op een later moment het bevel wordt gegeven, na machtiging door de rechter-commissaris, op welke periode het kennisnemen van gegevens dan ziet: namelijk de eerste drie maanden na inbeslagname. Hiermee wordt de reikwijdte en werkbaarheid van de bevoegdheid verduidelijkt en voor de praktijk in belangrijke mate verbeterd.

De indiener doet met dit amendement ook recht aan diverse adviezen om de termijnen van de bevoegdheden van de bestaande de artikelen 556 en 557 gelijk te houden. Voor artikel

datum 15 februari 2022

blad 6

556 is dan ook een vergelijkbaar amendement voorgesteld.

Aangenomen. Voor: GroenLinks, Volt, DENK, de PvdA, Fractie Den Haan, D66, de VVD, de SGP, JA21, BBB, de PVV, FVD en Groep Van Haga.

Artikel I, artikel 557, lid 2a

Subamendement 23 (Sneller) over het beperken van de verlenging in amendement 15 tot maximaal zes maanden

Dit amendement regelt dat de voorgestelde verlenging in het amendement nr. 15 van het lid Ellian in totaal ten hoogste zes maanden mag duren. Indiener acht het namelijk van belang dat de termijn waarvoor het bevel verlengd kan worden niet oneindig is. De bevoegdheid die artikel 557 in het leven roept is zwaar en kan een forse inbreuk maken op de privacy van verdachten. Die inbreuk wordt alleen maar groter naarmate de bevoegdheid langer wordt ingezet. Immers, de hoeveelheid gegevens waarvan kennisgenomen kan worden wordt groter naarmate het bevel tot kennisneming van informatie die binnenkomt middels de netwerkdoorzoeking later wordt gegeven of langer wordt verlengd. Deze grotere inbreuk rechtvaardigt een beperking tot maximaal zes maanden.

Dit amendement verduidelijkt voorts dat het mogelijk is dat het bevel op basis van het tweede lid van artikel 557 niet slechts eenmalig voor de maximale duur van drie maanden kan worden gegeven cq. verlengd. Op basis van dit amendement kan dit bevel meermaals worden verlengd binnen de periode van zes maanden. Wel is bij elke verlenging een voorafgegane machtiging van de rechter-commissaris nodig en kan elke verlenging afzonderlijk slechts voor maximaal drie maanden worden bevolen. Die periode kan uiteraard ook een kortere duur hebben. De rechter-commissaris geeft namelijk slechts een machtiging voor de periode die dringend noodzakelijk wordt geacht voor het onderzoek. Het belang van het onderzoek moet daarmee dus niet alleen de verlening of verlenging van het bevel dringend vorderen, maar ook de periode waarvoor dit bevel wordt verleend cq. Verlengd.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD, Fractie Den Haan, D66, de VVD, Lid Omtzigt, BBB en FVD.

Artikel I, artikel 557 invoeging lid 2a

15 (Ellian) over de mogelijkheid de termijn voor toepassing van artikel 557 Sv steeds te verlengen met maximaal drie maanden

In het voorgestelde artikel 557, tweede lid, is het mogelijk gemaakt dat de officier van justitie na een daartoe verkregen machtiging van de rechter-commissaris kan bevelen dat de opsporing kennisneemt van gegevens of gegevens vastlegt die gedurende een periode van ten hoogste drie maanden na de inbeslagneming zijn opgeslagen op een elders aanwezig geautomatiseerd werk, de zogeheten netwerkzoeking.

De maximale termijn van drie maanden waarbinnen kennis kan worden genomen van gegevens is in het voorgestelde artikel niet verlengbaar, terwijl er in de opsporingspraktijk

datum 15 februari 2022

blad 7

wel behoefte bestaat aan het verlengbaar maken van deze termijn. Het doorbreken van de beveiliging van het geautomatiseerde werk en vervolgens een netwerk kan veel tijd kosten. Vaak blijkt ook pas nadat toegang is verkregen tot het geautomatiseerde werk, dat relevante informatie voor de opsporing elders is opgeslagen. Vervolgens moet ook nog toegang worden verkregen tot die andere locatie, zijnde het netwerk. Om die reden stelt de indiener in een nieuw lid voor de termijn als bedoeld in het tweede lid telkens verlengbaar te maken.

Voor de verlenging is een machtiging van de rechter-commissaris noodzakelijk. De rechter-commissaris zal moeten beoordelen of er nog steeds een dringend onderzoeksbelang is dat kennisname van binnenkomende berichten rechtvaardigt op een elders aanwezig geautomatiseerd werk. Ook zal dan bijvoorbeeld (nader) gemotiveerd moeten worden of de beveiliging van het geautomatiseerd werk al ongedaan is gemaakt en toegang tot het netwerk is verkregen, of dat nog helemaal geen kennis is genomen van enige gegevens.

De indiener doet met dit amendement ook recht aan diverse adviezen om de termijnen van de bevoegdheden van de bestaande de artikelen 557 en 556 gelijk te houden. Voor artikel 556 is dan ook een vergelijkbaar amendement voorgesteld.

Aangenomen. Voor: GroenLinks, Volt, de PvdA, Fractie Den Haan, D66, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, Lid Omtzigt, JA21, BBB, de PVV en Groep Van Haga.

Artikel I, artikel 572 en 573

11→ 16 → **17** (Van Nispen c.s.) over de eindezaakverklaring na een geslaagde mediation

De indieners van dit amendement zouden, wanneer sprake is van een geslaagde mediation liever niet zien dat er wordt gesproken in termen van "niet-ontvankelijkheid". Het lijkt de indieners passender om bij een geslaagde mediation de rechter een "eindezaakverklaring" uit te laten spreken, onder de in die verklaring te bepalen voorwaarden.

In de verhouding tot het beslismodel in de artikelen 348 en 350 Sv heeft de eindezaakverklaring vergelijkbare werking als de bepalingen over niet-ontvankelijkheid.

De eindezaakverklaring is aan te merken als een formele uitspraak, waarmee geen inhoudelijke uitspraak over de zaak wordt gedaan. Uit artikel 350 Sv kan worden afgeleid dat als artikel 349, eerste lid, niet wordt toegepast de rechtbank op de grondslag van de tenlastelegging en naar aanleiding van het onderzoek op de terechtzitting dient te beraadslagen over de materiële vragen ten aanzien van bewijs en strafbaarheid en (indien van toepassing) over de oplegging van een straf of maatregel.

Het is de bedoeling dat de vraag naar de eindezaakverklaring pas aan de orde is, als de rechtbank de formele vragen van artikel 348 heeft onderzocht en dit onderzoek niet heeft geleid tot een formele uitspraak als bedoeld in artikel 349, eerste lid. De rechtbank moet met andere woorden (onder meer) eerst de geldigheid van de dagvaarding onderzoeken en haar bevoegdheid om van de zaak kennis te nemen. De strekking van een

datum 15 februari 2022

blad 8

eindezaakverklaring is dat, hoewel artikel 349, eerste lid, Sv niet wordt toegepast, de materiële vragen niet zullen worden beantwoord. Door het toevoegen van lid 2a wordt vastgelegd dat bepalingen over niet-ontvankelijkheid in het Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing zijn op de einde-zaakverklaring.

Uit de gelijkstellingsbepaling vloeit voort dat als een eindezaakverklaring wordt uitgesproken artikel 350 Sv niet meer hoeft te worden toegepast. Met andere woorden: als de rechtbank een verklaring dat de zaak is geëindigd uitspreekt, wordt deze uitspraak voor de toepassing van artikel 350 gelijkgesteld met het in dat artikel genoemde geval waarin het onderzoek in artikel 348 bedoeld, leidt tot toepassing van artikel 349, eerste lid.

Na een verklaring dat de zaak is geëindigd kan tegen de gewezen verdachte geen vervolging worden ingesteld of voortgezet voor hetzelfde feit, behoudens in het geval van overtreding van opgelegde voorwaarden. Dat is geregeld in lid 2b. De rechter verbindt tevens een termijn aan te stellen voorwaarden.

In dit amendement is gekozen voor een zelfstandige regeling in artikel 573 en niet voor aanpassing van de artikelen 348 e.v. De Innovatiewet Sv is een tijdelijke regeling voor de duur van twee jaar voor een aantal pilots. De wettelijke afdeling inzake mediation wordt uitgetoetst in drie arrondissementen. Als je in art. 348 Sv zou opnemen dat de rechtbank in het kader van het onderzoek naar de formele vragen zou moeten nagaan of er reden is voor een eindezaakverklaring, dan zou dit alle rechtbanken in Nederland betreffen. Maar rechtbanken die niet in de pilotregio's werkzaam zijn kunnen de eindezaakverklaring niet uitspreken, omdat Titel X, Vijfde afdeling alleen geldt voor de pilotregio's. Daarom is de aanpassing opgenomen in de tijdelijke regeling van Titel X van de Innovatiewet Sv en niet in de "permanente" artikelen van het Wetboek van Strafvordering. Na de evaluatie van de pilots kan dan worden gezien hoe de toekomstige ("permanente") regeling eruit gaat zien.

Aan een eindezaakverklaring zullen vrijwel altijd voorwaarden zijn verbonden. Als er voorwaarden gesteld worden, hebben die in ieder geval betrekking op de afspraken die gemaakt zijn bij de mediation. Omdat in de praktijk na een mediation soms geen overeenkomst op papier gezet en ondertekend wordt, is het belangrijk dat de rechter bij zijn uitspraak duidelijk de voorwaarden formuleert waaraan de verdachte zich moet houden en niet in algemene zin kan volstaan met een verwijzing naar de mediation.

Bijkomend voordeel van het uitspreken van een eindezaakverklaring ten opzichte van de niet-ontvankelijkheid van het OM, is dat dit makkelijker uit te leggen is aan de slachtoffers. In het kader van duidelijke communicatie richting slachtoffers lijkt dit de indieners zeer welkom.

Met algemene stemmen aangenomen.

datum 15 februari 2022

blad 9

Moties

18 (Van Nispen) over het structureel verhogen van het budget voor mediation in strafzaken

Aangehouden.

19 (Sneller en Van Nispen) over de informatieverstrekking over de ambtelijke bijstand bij het opstellen van amendementen

Aangehouden.